

Justitiedepartementet
ju.L1@regeringskansliet.se
Maria Anderkvist

Ju2014/2551/L1

Synpunkter på Europeiska kommissionens rekommendation om bolagsstyrning

Kollegiet för svensk bolagsstyrning ("Kollegiet") har beretts tillfälle att lämna synpunkter till justitiedepartementet på Europeiska kommissionens rekommendation om bolagsstyrning, varvid Kollegiet vill framföra följande.

1 Övergripande synpunkter på EU-kommissionens initiativ

Av preambeln i rekommendationen framgår att syftet är att EU ska bli samordnande reglerande myndighet för Kollegiet och Kollegiets varierande systerorganisationer som utfärdar bolagsstyrningskoder. Man inkorporerar inom självregleringen etablerade principer som om dessa vore skapade av EU. Steget från rekommendationen till ett direktiv och därmed nationell lagstiftning om självregleringens villkor, former och innehåll är inte långt.

Rekommendationen innebär att självregleringens självständighet hamnar på ett sluttande plan. "Lagstiftad självreglering" är en kontradiktion. Om denna utveckling tillåts fortsätta finns inom ett antal år ingen självreglering i den mening vi hittills använt begreppet utan bara näringslivsbaserade associationer som implementerar EU-kommissionens regelinitiativ. Enligt Kollegiet bör inte EU utvidga sitt kompetensområde till att bli en reglerande myndighet över självregleringen.

2 Regel 4

Regel 4 I rekommendationen ställer krav på bolagen att ange hur de tillämpat den nationella bolagsstyrningskodens regler på de frågor som är av störst vikt för aktieägarna. Denna regel borde inte ingått i rekommendationen. Regeln är ytterst svår att förstå och tillämpa.

Svensk kod för bolagsstyrning ("Koden") är relevant för aktieägarna i alla dess delar. Reglerna om bolagsstämma är relevanta när det gäller bolagsstämmor, reglerna om styrelseval är relevanta när det gäller styrelseval, reglerna om ersättningar är relevanta när ersättningar ska bestämmas etc. Dessutom har alla börsbolag en mängd olika ägare som alla har eller kan ha olika uppfattning om vilka regler i Koden som är av störst vikt – institutionella och privata

ägare, stora och små ägare, grundare, hedgefonder, stat, kommun eller myndigheter m.m. Även olika ägare inom samma kategori kan självklart ha olika uppfattningar. Det är därmed omöjligt för bolaget att gradera vilka kodregler som är särskilt viktiga för aktieägarna i det bolaget.

Kollegiet riskerar att förlora sin trovärdighet bland de bolag som omfattas av Koden om man inför den nu aktuella regeln i Koden, inte minst därför att man då skulle ålägga bolagen en svårförståelig administrativ börda utan att kunna förklara skälen till varför regeln införs.

3 Regel 8

Enligt regel 8(d) ska bolagen, om en avvikelse från en kodregel endast är temporär, särskilt ange när bolaget räknar med att följa regeln igen. Detta riskerar att ses som en uppmaning till bolagen att inte utnyttja möjligheten till att avvika från Koden, även om bolaget anser sig ha en bättre lösning på enskild fråga. Dessutom är det oftast omöjligt för bolaget att ange huruvida en avvikelse är permanent eller inte, eftersom detta kan bero på aktieägarsammansättning, styrelsesammansättning, etc. Det kan också ifrågasättas om denna information verkligen tillför något värde till aktieägarna. Dessutom kan fråga ställas vad som gäller om bolaget inte kan följa sitt eget antagande och när och hur detta ska kommuniceras.

Enligt regel 8(e) ska bolaget, utöver att vid en kodavvikelse beskriva den lösning som valts istället där detta är möjligt, dessutom ange hur den alternativa lösningen uppfyller syftet med den aktuella kodregeln eller hela Koden, eller hur lösningen annars främjar god bolagsstyrning. Dessa bestämmelser riskerar att skapa en onödig administrativ börda för bolagen, som inte tillför något värde till aktieägarna. Det är varken lätt eller bolagets uppgift att särskilt ange vilka syften som ligger bakom olika kodregler eller Koden i dess helhet. Dessutom är det oerhört svårt att lämna en tydlig förklaring till hur den av bolaget valda lösningen bidrar till bättre bolagsstyrning – genom att avvika från en regel och lämna en erforderlig förklaring har bolaget implicit angett att den anser den egenvalda lösningen bättre än Kodens i den aktuella situationen.

4 Generella synpunkter avseende regelförslagen

Kollegiet vill vid införandet av EU-rekommendationen undvika att skapa onödiga administrativa pålagor på de noterade bolagen. Koden utgör en del av självregleringen på den svenska aktiemarknaden, och har vunnit erkännande och förtroende bland bolagen, dess ägare och andra aktörer genom att ha väl avvägda regler. Detta förtroende kan förloras mycket snabbt om reglerna inte längre anses uppfylla detta krav.

Koden anger enligt Kollegiet en norm för god svensk bolagsstyrning. Dock finns det andra lösningar än de som anges i Koden, vilka för det enskilda bolaget kan innebära bättre bolagsstyrning. Detta är grundtanken bakom följ eller förklara-principen, som bygger på transparens, inte följsamhet till enskilda kodregler. EU-rekommendationen innehåller emellertid delar som signalerar att det inte skulle utgöra god bolagsstyrning att avvika från Koden. De administrativa pålagorna i EU-rekommendationen förenade med en avvikelse leder i samma riktning. De nya reglerna riskerar att leda till en ytterligare minskning av antalet kodavvikelser

och förklaringar i framtiden, vilket är en trend som Kollegiet aktivt försöker motverka. Regler som alla bolag alltid ska följa ska ingå i bindande lagstiftning eller annan reglering, inte i Koden. Koden innehåller en bolagsstyrningslösning som bolagen kan följa, men erbjuder flexibilitet genom möjligheten att avvika om bolaget samtidigt är transparent.

Stockholm den 24 april 2014

KOLLEGIET FÖR SVENSK BOLAGSSTYRNING

Arne Karlsson
Ordförande

Björn Kristiansson
Verkställande ledamot